

Θεωρητική Επιστήμη Υλικών

Διαγώνισμα Προόδου

16/11/2010

Θέμα 1 Κάποιο σωματιδίο βρίσκεται στη θεμελιώδη σταθμη του, κοντά στο ελάχιστο της δυναμικής του ενέργειας. Μετράται ότι $\Delta x = 1 \text{ \AA}$. Πόση ενέργεια πρέπει να του δοθεί για να διεγερθεί; (Υπόδειξη: αφού πρώτα το δικαιολογήσετε, πάρτε δυναμικό αρμονικού ταλαντωτή).

Θέμα 2 Σωματιδίο σε αρμονικό ταλαντωτή περιγράφεται τη στιγμή $t = 0$ από την κυματοσυνάρτηση

$$\psi(x) = N(1 - 2x)e^{-x^2/2},$$

στο σύστημα μονάδων $\hbar = m = \omega = 1$. N είναι κατάλληλη σταθερά ώστε η ψ να είναι κανονικοποιημένη.

(α) Δείξτε ότι η ψ σχετίζεται με τις ιδιοσυναρτήσεις του συστήματος με την

$$\psi = \sqrt{\frac{1}{3}}\psi_0 - \sqrt{\frac{2}{3}}\psi_1.$$

(β) Υπολογίστε την αβεβαιότητα θέσης σαν συνάρτηση του χρόνου.

Θέμα 3 (α) Αποδειξτε γενικά ότι για δυο τυχούσες κβαντικές καταστάσεις ισχύει

$$\text{Tr}(|a\rangle\langle b|) = \langle b|a\rangle.$$

(δείτε και την υπόδειξη στο επόμενο θέμα).

(β) Υπολογίστε το δεξί και αριστερό μέλος της παραπάνω σχέσης για δυο (μη τετριμένα) τριδιάστατα διανύσματα της επιλογής σας.

Θέμα 4 Ο πίνακας πυκνότητας (density matrix) δίνεται από την

$$\rho = |\psi\rangle\langle\psi|,$$

όπου $|\psi\rangle$ το κανονικοποιημένο ket του συστήματος. Αποδειξτε τις παρακάτω ιδιότητες του ρ :

(α) $\text{Tr}(\rho) = 1$.

(β) Για τυχόντα τελεστη A είναι $\langle A \rangle = \text{Tr}(A\rho) = \text{Tr}(\rho A)$.

(γ) $\rho^2 = \rho$.

(δ) $i\hbar \frac{d\rho}{dt} = [H, \rho]$.

(ε) Για τυχούσα κατάσταση $|\chi\rangle$ είναι $0 \leq \langle \chi | \rho | \chi \rangle \leq 1$.

(Υπόδειξη: Το ίχνος είναι ανεξάρτητο από την επιλογή βάσης. Είναι $\text{Tr}(A) = \sum_n \langle n | A | n \rangle$,

αρκεί να ισχυρι η σχέση πληροτητας $\sum_n |n\rangle\langle n| = 1$.